

ETUCE HERSC
(2014. október 9-10., Brüsszel)

Jelentés

1. Speciális Bologna - workshop azon szervezetek elsődleges részvételével, amelyek részt vettek az Education International által szervezett Bologna-felmérésben. Az FDSZ ebben nem vett részt. A többi résztvevő számára is nyitott volt a tanácskozás. Az EI felmérés (Creating a Supportive Working Environment in Higher Education: the European Context) elsődleges eredményeinek összefoglalására került sor, a következtetéseken, illetve az ajánlásokon még dolgozni kell, továbbá egyes eredmények implementálása is szükséges a jelentésbe. A felmérésben a következő államok szakszervezetei vettek részt: Dánia, Németország, Egyesült Királyság, Írország, Olaszország, Lettország, Portugália, Románia, Szerbia. A cél az volt, hogy Európa minden régiója lehetőleg le legyen fedve. A felmérés 2013 decembere és 2014 februárja között zajlott az említett államokban. Összesen 9039 válaszadó vett részt a felmérésben, férfiak-nők aránya: 49.4%-50.6%.

Életkor megoszlása: 30 év alatt (6.9%), 31-40 (24.4%), 41-50 (33.2%), 51-60 (25.7%), 61 felett (9.8%). A mélyinterjúknál 62 válaszadó vett részt. A jelentés 2 dokumentumból indul ki:

2010. évi Budapest-Bécs [deklaráció az európai felsőoktatási térségről](#) valamint a 2012. évi bukaresti miniszteriális konferencia [kommunikéjéből](#).

Mottó: "A key element to building positive work identity in the workplace is having access to social resources. This is understood as the number, variety and quality of relationships that an individual experiences at work." (Dutton et al., 2010)

Általánosságban elmondható a felmérés eredményeiről, hogy általános a megkérdezettek között az elégedetlenség, attól függetlenül, milyen gazdasági környezetből érkeztek. Ami a munkakörülményeket illeti, a fő negatívumok: a központi költségvetési támogatás csökkentése, a kormányok nagyobb kontrollja és felügyelete, a pedagógiai szemlélet növekvő megosztottsága. További jellemző adatok:

- a válaszadók mindössze megközelítőleg felének volt ez az állandó munkahelye és itt is nagyobb százalékban szerepelnek a férfiak
- növekedett az adminisztrációs teher
- fizetés-csökkenés
- kevés lehetőség a szakmai előremenetelre
- túlórák, a munka-magánélet egyensúly nehéz elérése
- a tanítás alulfinanszírozott
- a tanítás értékelése bonyolult és bürokratikus folyamat

- általános tapasztalat: a BA képzésben részt vevők inkább megfelelnek egy felső-középfokú szintek, mint egyetemi szintnek.
- a Bologna-rendszerrel szembeni kritikák
- a kutatás alulfinanszírozottsága
- információ-és tájékoztatás hiánya (kormányzattól, egyetemi vezetéstől érkező)
- a döntéshozatalból való kimaradás
- 44% úgy véli a döntéshozatal nem kollegiális és nem érzi, hogy lenne befolyása rá
- 42% úgy véli, hogy a szakszervezetek nincsenek fontos partnerekként elismerve a döntéshozatali folyamatban.

Németországi felmérés szerint a megkérdezettek 53.7%-a véli úgy, hogy a Bologna-rendszerrel megnövekedett a munkaterhelés.

Egy megkérdezett véleménye Németországból: "No recognition, nothing. It is absolutely irrelevant if I make effort or not. No one cares about that..."

2. Európai szintű társadalmi párbeszéd az oktatási szféra területén (ESSDE)

A felsőoktatási munkacsoport továbbra is kiemelt figyelmet kap, ugyanakkor az ülések száma évi 1 alkalomra redukálódott, de továbbra is teljes mértékben a prioritások között kell szerepelnie.

Több szervezet is szeretne "hozzáférni" az oktatáshoz európai uniós szinten, sokan úgy vélik, kompetensek az oktatás terén, ugyanakkor tudatosulnia kell annak, hogy az ETUCE az egyedüli társadalmi partner az oktatás terén az európai uniós intézmények felé, ugyanakkor emellett ki is kell a továbbiakban is állnia és ezt nyomatékosítania.

Jelenleg fókuszban: fiatal/karrierjük kezdetén levő kutatókkal kapcsolatos iromány - hogyan képesek az európai, oktatásban részt vevő társadalmi partnerek jobban támogatni ezt a célcsoportot

Páneurópai kutatói nyugdíjalap. az Európai Bizottság a Horizont 2020 program keretében támogatni fogja egy egységes európai kutatói nyugdíjeszköz (RESAVER, Retirement Savings Vehicle for European Research Institutions) létrehozását, mely a kutatóintézetek és azok dolgozói számára nyújt majd előre meghatározott hozzájárulási programot. A RESAVER eszköz lehetővé teszi azt, hogy a kutatók (más országba való költözés esetén, ill. munkahelyváltásuk ellenére is) ugyanazon nyugdíjalapnál maradjanak, ezáltal támogatja a kutatói mobilitást. A tervek szerint egy munkáltatókból álló konzorcium 2014-ben létrehozza majd a RESAVER nevű önkéntes nyugdíjalapot, melybe 2015-től kezdődhetnek meg a befizetések. A RESAVER tagja lehet bármely, az Európai Kutatási Térség (EKT) területén kutatót foglalkoztató intézmény. Az önkéntes nyugdíjalapba nemcsak a kutatók, hanem a fenti intézmények más dolgozói is befizethetnek. Az Európai

Bizottság tájékoztató szemináriumokat szervez Európa-szerte a RESAVER-ben rejlő előnyökről. A következő szemináriumot 2014. október 29-én tartják Bécsben, majd december 4-én Koppenhágában.

További információk:

<http://ec.europa.eu/euraxess/rights>

http://ec.europa.eu/research/era/resaver_en.htm

3. ETUCE Special Conference, Bécs, 2014. november- előkészületek
A felsőoktatás munkacsoport tervezett napirendjének megvitatása:
 - Background: Implementation process of the ETUCE resolution and Policy papers to ETUCE Special Conference (10')
 - Discussion: What are the challenges of recognition of teaching in higher education? (20')
 - Discussion: How to improve the working conditions in higher education? (20')
 - Discussion: Future career prospects for academics (20')Fókuszban: a felsőoktatásban dolgozók jövője, az oktatás jövője, melyek a jelenlegi trendek, kihívások, mire kell reagálnunk?

4. EU-Kanada (CETA), EU-Amerikai Egyesült Államok ([TTIP](#)) kereskedelmi megállapodások alakulása: az ETUCE tevékenységei és felhívása a tagszervezetek felé a kormány felé történő kommunikálásra és lobbira. Továbbra is világossá kell tenni, hogy a felsőoktatás nem eladó! A két megállapodást illetően kormány szinten Franciaország és Németország volt nagyon kritikus, ugyanakkor Németország a kanadai megállapodást nem tartotta olyan veszélyesnek, mint az amerikaiat. A végső szövegezés még nem készült el, nem hivatalos megállapodásokról van egyelőre tehát szó. Ezen megállapodások megkötésére az Európai Uniót a Lisszaboni Szerződés hatalmazza fel.
Nagyon sok kritika érte a megállapodások transzparencia-hiányát is.
A mi feladatunk, **tennivaló**: az ETUCE felől érkező felhívások követése, az ETUCE által kibocsátott [kapcsolódó hivatalos anyagok](#) továbbítása a kormányzat felé.
Jelenleg: lobbis a TTIP ellen!
Németország követendő példája: az ETUCE dokumentumokat lefordítják németre, tovább küldik a kancellárnak, valamint minyik Land elnökének, a frakcióknak, a német európai parlamenti képviselőknek is. Mivel az oktatás nem föderális, hanem Land hatáskörben van, amennyiben a Landok valamelyikében nem támogatják, előfordulhat, hogy Németország föderális szinten sem fogja támogatni.

5. Nemzetközi tevékenységek:
 - *International Higher Education and Research Conference, Brussels, 10-12*

November - pillanatnyi állapot:

- programtervezet
- állásfoglalás-tervezet a MOOCs-al kapcsolatban

- *El World Congress, Ottawa, 21-26 July 2015*

- együttműködés fejlesztése, jelenlegi projektek: Palesztina, Ghána, Zimbabwe, Egyiptom.

- *El Higher Education Development Cooperation Consortium*

- az [“UNESCO Recommendation on the Status of Scientific Researchers” felülvizsgálata \(felhívás\)](#)

- ütemezése: 1. felhívás (2014. november 1.); második felhívás (2015. február-július); konzultáció a tagállamokkal (2016); javasolt változtatások (2017)

- az ajánlás kulcsfontosságú mondatai a mi szempontunkból:

“intellectual freedom to pursue, expound and defend the scientific truth”

“contribute to the definition of the aims and objectives of the programmes in which they are engaged”

“express themselves freely on the human, social or ecological value of certain projects”

“provision of satisfactory working conditions”

“enjoy conditions of work and pay commensurate with their status and performance without discrimination”

- *OECD Education at a Glance 2014*

- az AHELO (Assessment of Higher Education Learning Outcomes) OECD projekt megrekedni látszik

- *MOOCs*

- az USA-ban már nem divat ez a téma - állítólag.

- ETUCE politikai állásfoglalás-tervezet a MOOCs-ról (lásd a jelentés részeként: Draft Statement on MOOCs)

- fontos **tennivaló**: az online elérhető tanulási-tanítási anyagok szerzői jogi kérdése, az átruházás kérdése, szerkesztés szerzői jogi kérdése - kié a szerzői jog? Szükséges nemzeti és/vagy helyi intézményi tárgyalás és szabályalkotás kezdeményezése a munkáltatókkal az intellektuális tulajdonjogról, mivel, ha a szakszervezetek nem lépnek, a munkáltatók egyre több jogot formálnak e területen a közeljövőben. Kiindulási, hivatkozási irományok az Európai Bizottság ([Rethinking Education](#), [Opening Up Education](#)) valamint a kapcsolódó [ETUCE](#) által kibocsátott irományok.

Magyarul:

[A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK Gondoljuk újra az oktatást: beruházás a készségekbe a jobb társadalmi-gazdasági eredmények érdekében /* COM/2012/0669 final */](#)

[A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK Megnyíló oktatás: mindenki számára elérhető innovatív oktatás és tanulás az új technológiák és a nyitott oktatási segédanyagok révén {SWD\(2013\) 341 final}](#)

- *Akadémiai szabadság:*

- [China U: Confucius Institutes censor political discussions and restrain the free exchange of ideas](#) , Diáklázadások Hong Kongban

6. Bologna program miniszteriális ülés előkészületei (2015)
7. ETUCE HERSC kérelem elfogadása az európai akadémiai és tudományos potenciál védelme érdekében (végső változat az ülést követően)
8. Egyéb
A francia SNESUP-FSU és SNCS-FSU szakszervezetek által kiadott VRS folyóirat (2014/397) speciális figyelmet szentel a kutatásnak, a tudományosság támogatásának néhány állam példáját bemutatva. A folyóirat [tematikus száma](#) által közölt cikkek csak francia nyelven olvashatók.

Következő ETUCE HERSC ülés: 2015. március 5-6. Helyszín: szervezés alatt.

Draft Statement on MOOCs

Preamble

Massive open online courses, or MOOCs, represent the latest effort to harness new

information and communication technologies to provide higher education. Supporters of MOOCs portray them as an inexpensive and innovative way of delivering content to a vast audience. Increasingly, some see the potential for profits to be made in selling MOOCs on a global scale.

Education International is dedicated to the removal of barriers that traditionally restrict access to and success in higher education. EI is also strongly committed to increasing equality and equity of educational opportunity for all qualified persons. MOOCs are just one medium that may allow higher education institutions to pursue these goals. Nonetheless, governments, institutions and private providers may also misuse MOOCs and other distance education technologies to promote privatisation, reduce public funding, and increase managerial control over academic staff.

EI asserts that the following principles must be used to guide the development and use of MOOCs and other technologically-mediated forms of higher education:

1. Higher education should be accessible to all qualified persons.

MOOCs and other forms of on-line education may help increase access to higher education, but only if they are a supplement to and not a replacement for proven pedagogical practices. Many current MOOC offerings have large enrolments, but suffer from extraordinarily high drop-out rates compared to traditional face-to-face instruction. Access to higher education is meaningless if students are not successful.

2. Higher education should promote equity and reduce social disadvantages.

Evidence suggests that at-risk, minority and other disadvantaged students fare more poorly with MOOCs than with in-class instruction. In this way, MOOCs may increase rather than lessen inequality in educational outcomes. MOOCs also threaten to create two tiers of higher education: one in which privileged students get their own professor, and the other in which students watch videotaped lectures on a computer screen.

3. Governments have an obligation to ensure that higher education receives adequate public funding.

MOOCs should not be used as a way for governments to reduce public funding and cut instructional costs. In fact, the costs of producing high-quality MOOCs and other online courses are not often cheaper than face-to-face classes.

4. Higher education is a public good and a public service.

While most MOOCs are generally offered free of charge currently, for-profit providers are searching for a viable business model that would promote the further privatisation and commercialisation of higher education.

5. Higher education should be offered in ways appropriate to the needs of students and relevant to local context.

MOOCs are overwhelmingly a Western, Anglo-American effort and based upon a particular academic experience, knowledge base and pedagogical approach. The vast majority of courses are offered in English. MOOCs therefore may not provide courses relevant to local needs or sensitive to different knowledge systems and traditions. At an extreme, MOOCs may inhibit the development of local capacity and content, particularly in low- and middle-income countries.

6. Higher education teaching personnel should have the freedom to select and use those teaching and support materials which they believe to be appropriate.

Academic freedom includes the right to teach without any interference, including the right to choose the content and methods of teaching, and the freedom to use or not to use any specific technique or technology. No higher education teacher should be forced to adopt or use MOOCs if s/he feels it is inappropriate.

7. Higher education teaching personnel should retain their intellectual property rights of course material no matter what the mode of delivery.

To fully exercise academic freedom, higher education teaching personnel should retain ownership of their course material, including material used in distance and on-line courses. MOOCs pose particular threats to staff ownership of course material. Currently, most MOOC providers establish a proprietary claim on material included in their courses, license the access and use of that material to the user, and establish an ownership claim over user-generated content.

2014. október 10.

Dr. Király Andrea
FDSZ nemzetközi referens